

KONSPEKTY 5. LEKCJI, SPOTKAŃ O WOŁONTARIACIE

przygotowane na konkurs dla nauczycieli/ opiekunów na autorskie scenariusze zajęć w ramach projektu "Lepszy świat przez wolontariat"

II miejsce w województwie małopolskim

autorka: Beata Kajda-Siekierska

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH
SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI
CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Temat: Wolontariat – w trosce o dobro innych

Uczestnicy: dzieci w wieku IV – VI szkoły podstawowej i I gimnazjum

Cele zajęć

- Zapoznanie wychowanków z ideą wolontariatu
- Poznanie znaczenia pojęć wolontariat i wolontariusz
- Kształtowanie postawy otwartej na niesienie pomocy innym
- Uwrażliwienie dzieci na problemy i potrzeby innych ludzi
- Motywowanie do działania

Metody/techniki pracy: projekcja filmu, pogadanka, burza mózgów

Środki dydaktyczne: duży arkusz szarego papieru, flamastry, czyste kartki A4, komputer z dostępem do Internetu, kółka wycięte z kolorowego papieru.

Czas trwania: 60 minut

Przebieg zajęć:

1. Przygotowanie przez uczestników miejsc do pracy
2. Zawarcie kontraktu grupowego podczas trwania cyklu zajęć o wolontariacie – ustalenie zasad
3. Zapoznanie uczestników z tematem i celem zajęć
4. Projekcja filmu pt.: "Pomóc bezdomnym" dostępnego w Internecie na stronie www.pozyteczni.pl
5. Praca w grupach metodą burzy mózgów – po obejrzeniu filmu zadaniem wychowanków podzielonych przez prowadzącego na dwie grupy jest wypisanie na kartce papieru skojarzeń związanych ze słowem wolontariat i wolontariusz
6. Odczytanie wypisanych skojarzeń. Wyjaśnienie przez wychowawcę znaczenia słowa wolontariat i wolontariusz. Pogadanka na temat świadomej, dobrowolnej i bezinteresownej pomocy innym.
7. Praca zespołowa "Recepta na dobrego wolontariusza" – zadaniem uczestników jest ustalenie cech charakteru, jakie powinien posiadać wolontariusz i opracowanie recepty na dobrego wolontariusza na dużym arkuszu szarego papieru.
8. Podsumowanie zajęć – ewaluacja spotkania – uczestnicy oceniają przebieg zajęć rysując minkę w kółku wyciętym z kolorowego papieru:
  - zajęcia bardzo mi się podobały – mina uśmiechnięta
  - zajęcia oceniam jako przeciętne – mina obojętna
  - zajęcia nie zainteresowały mnie – mina smutna

Spotkanie prowadzone było podczas zajęć pozaszkolnych w świetlicy środowiskowej.

Scenariusz II.

Temat: Znani działacze charytatywni – bierzmy z nich przykład

Uczestnicy: dzieci w wieku IV – VI szkoły podstawowej i I gimnazjum

Cele zajęć

- Zapoznanie wychowanków z cennymi działaniami znanych osób
- Zachęcenie do podejmowania działań wolontarystycznych
- Kształtowanie postaw prospołecznych
- Rozwijanie empatii i tolerancji
- Formowanie umiejętności działania zespołowego podczas wykonywania pracy plastycznej

Metody/techniki pracy: pogadanka, burza mózgów, praktyczna działalność – wykonywanie ćwiczeń

Środki dydaktyczne: duży arkusz białego papieru, flamastry, kolorowy brystol, kredki, wydrukowane fotografie znanych działaczy charytatywnych, nożyczki, klej, kółka wycięte z kolorowego papieru

Czas trwania: 120 minut

Przebieg zajęć:

1. Przygotowanie przez uczestników miejsc do pracy

2. Zapoznanie uczestników z tematem i celem zajęć

3. Zabawa pt.: "Odgadnij imię i nazwisko znanego działacza charytatywnego" – zadaniem uczestników podzielonych na dwie grupy jest odgadnięcie na podstawie informacji o inicjatywach i działaniach opowiadanych przez wychowawcę, o jakiego działacza chodzi. Uproszczeniem zadania są okienka z niektórymi literami obecnymi w imieniu i nazwisku widniejące na dużym arkuszu papieru zawieszonym na tablicy korkowej. W przypadku nieudanych prób odgadnięcia, dzieci pozostawiają w koszu fant w postaci elementu ubioru, biżuterii, przyboru do pisania itp.

Działacze jakim były poświęcone zajęcia: Jerzy Owsiak, Anna Dymna, Ewa Błaszczuk, Krzysztof Hołowczyc, Jolanta Kwaśniewska, Janina Ochojska.

4. Wykupywanie fantów – w celu odzyskania pozostawionych w koszu rzeczy dzieci odpowiadają na wylosowane pytania związane z wolontariatem.

Zestaw pytań

- Czym jest dla Ciebie wolontariat?
- Wymyśl rym do słowa dobroć
- Podaj przykład trzech wielkich akcji charytatywnych
- Jak nazywa się osoba kierująca zespołem wolontariuszy np. w szkole?
- Jak Twoim zdaniem zachęcić dzieci do podejmowania działań wolontariackich?
- Podaj trzy nazwy Fundacji/Stowarzyszeń, które pomagają innym.
- Czy, aby zostać wolontariuszem, należy ukończyć 18 lat?
- W jaki sposób można pomagać chorym dzieciom w hospicjum?
- Z ilu sylab skład się wyraz wolontariusz?
- Wymyśl hasło promujące wolontariat

5. Praca plastyczna – plakat "Znani działacze charytatywni" – zadaniem wszystkich uczestników jest wykonanie plakatu promującego inicjatywy i działania znanych osób z wykorzystaniem przygotowanych przez prowadzącego materiałów (brystol, wydrukowane zdjęcia działaczy wolontariackich, nożyczki, klej, kredki, flamastry). Plakat ozdobi salę główną placówki i będzie również motywacją do podejmowania kolejnych działań wolontariackich.

6. Podsumowanie zajęć – ewaluacja spotkania – uczestnicy oceniają przebieg zajęć rysując minkę w kółku wyciętym z kolorowego papieru:

- zajęcia bardzo mi się podobały – mina uśmiechnięta
- zajęcia oceniam jako przeciętne – mina obojętna
- zajęcia nie zainteresowały mnie – mina smutna

Spotkanie prowadzone były podczas zajęć pozaszkolnych w świetlicy środowiskowej.

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz III.

Temat: Komu z pomocną dłonią?

Uczestnicy: dzieci w wieku IV – VI szkoły podstawowej i I gimnazjum

Cele zajęć

- Przedstawienie potrzeby podejmowania różnorodnych inicjatyw i działań na rzecz innych
- Aktywizowanie dzieci w celu podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego
- Poznanie instytucji, placówek i organizacji zlokalizowanych w Bukowniu, w których można podjąć działania wolontariackie
- Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie podczas wykonywania pracy plastycznej

Metody/techniki pracy: pogadanka, burza mózgów, praktyczna działalność – wykonywanie ćwiczeń

Środki dydaktyczne: kolorowe brystole, puste pudełka po artykułach spożywczych, czystościowych, lekach itp., klej, nożyczki, farby plakatowe, kredki, pisaki, papier kolorowy samoprzylepny, tapeta, okleina, bibuła, kółka wycięte z kolorowego papieru

Czas trwania: 120 minut

Przebieg zajęć:

1. Przygotowanie przez uczestników miejsc do pracy
2. Zapoznanie uczestników z tematem i celem zajęć
3. Dyskusja na temat instytucji i placówek świadczących pomocna rzecz społeczności lokalnej. Metodą burzy mózgów dzieci opracowują różnorodne formy pomocy świadczone przez omawiane podmioty.
4. Praca plastyczna – Makieta Miasta Bukowno - zadaniem wszystkich uczestników jest wykonanie makiety miasta Bukowno. Na makiecie powinny znaleźć się instytucje i placówki, w których można podejmować działania wolontariackie. Dzieci wykorzystują materiały przygotowane przez prowadzącego. Makieta stanie się zarówno dekoracją korytarza placówki, jak i będzie podpowiadała, w których instytucjach można podjąć działania wolontarystyczne.
6. Podsumowanie zajęć – ewaluacja spotkania – uczestnicy oceniają przebieg zajęć rysując minkę w kółku wyciętym z kolorowego papieru:
  - zajęcia bardzo mi się podobały – mina uśmiechnięta
  - zajęcia oceniam jako przeciętne – mina obojętna
  - zajęcia nie zainteresowały mnie – mina smutna

Spotkanie prowadzone były podczas zajęć pozaszkolnych w świetlicy środowiskowej.

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz IV.

Temat: Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Bukownie jako świadoma i dobrowolna pomoc na rzecz społeczności lokalnej

Uczestnicy: dzieci w wieku IV – VI szkoły podstawowej i I gimnazjum

Cele zajęć

- Zapoznanie wychowanków z zakresem pomocy świadczonej przez OSP w Bukownie
- Zobrazowanie potrzeb środowiska lokalnego
- Poznanie tajników pracy strażaka
- Kształtowanie postaw prospołecznych
- Przystwojenie zasad pierwszej pomocy

Metody/techniki pracy: wykład, pogadanka, instruktaż, metoda pogładowa – pokaz praktycznego działania – wykonywanie ćwiczeń

Środki dydaktyczne: sprzęt gaśniczy, wóz strażacki, bojowe ubrania strażackie, sprzęt ratownictwa medycznego, fantom szkoleniowy

Czas trwania: 120 minut

Przebieg zajęć:

1. Część teoretyczna:

- pogadanka na temat działań OSP Bukowno, pomocy na rzecz społeczności lokalnej, akcji pożarniczych i ratunkowych
- prezentacja wozów strażackich, sprzętu gaśniczego, sprzętu ratownictwa medycznego, ubrania bojowego strażaków
- przekaz informacji na temat zasad udzielania pierwszej pomocy
- omówienie zasad korzystania z systemu łączności

2. Część praktyczna:

- użycie, w celu pokazowym, sprzętu gaśniczego (wąż pożarniczy, kurtyna wodna, łopata tłumiąca ogień itp.)
- przejażdżka wozem strażackim
- zademonstrowanie zasad udzielenia pierwszej pomocy na fantomie szkoleniowym

3. Podsumowanie zajęć – ewaluacja spotkania – uczestnicy udzielają swobodnych wypowiedzi na temat wrażeń z zajęć prowadzonych w OSP Bukowno

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz V.

Temat: Mój czworonożny przyjaciel pies

Uczestnicy: dzieci w wieku IV – VI szkoły podstawowej i I gimnazjum

Cele zajęć

- Zapoznanie wychowanków z działalnością Fundacji "Skrzydlaty Pies" w Bukownie
- Uwrażliwienie na potrzeby i cierpienie bezdomnych zwierząt
- Kształtowanie właściwych postaw wobec bezbronnych istot
- Zapoznanie uczestników zajęć z prawami zwierząt

Metody/techniki pracy: wykład, pogadanka, instruktaż, burza mózgów

Środki dydaktyczne: kartki A4, długopisy, ulotki i broszury nt. działalności Fundacji "Skrzydlaty Pies" w Bukownie, fotografie bezdomnych psów, jakimi opiekuje się Fundacja, kółka wycięte z kolorowego papieru

Czas trwania: 60 minut

Przebieg zajęć:

1. Wykład na temat działalności Fundacji – przedstawienie bezdomnych psów otoczonych opieką Fundacji za pomocą ich zdjęć.
2. Pogadanka na temat form pomocy bezdomnym zwierzętom, adopcji skrzywdzonych zwierząt, sygnałów wysyłanych przez czworonożnych przyjaciół, praw zwierząt, dzielenie się własnymi doświadczeniami.
3. Zadanie pisemne indywidualne za pomocą metody burzy mózgów polegające na wypisaniu przez każdego z uczestników skojarzeń dotyczących sformułowania "Ludzkie traktowanie zwierząt"
4. Zaprezentowanie przez prowadzącego sygnałów wysyłanych przez zwierzęta oraz bezpiecznych postaw w sytuacji zagrożenia atakiem groźnego zwierzęcia.
5. Omówienie pracy wolontariuszy działających dla Fundacji.
6. Podsumowanie zajęć – ewaluacja spotkania – uczestnicy oceniają przebieg zajęć rysując minkę w kółku wyciętym z kolorowego papieru:
  - zajęcia bardzo mi się podobały – mina uśmiechnięta
  - zajęcia oceniam jako przeciętne – mina obojętna
  - zajęcia nie zainteresowały mnie – mina smutna

Wręczenie uczestnikom przez prowadzącego drobnych upominków w postaci naklejek i zakładek do książek ze zwierzętami.

Spotkanie prowadzone było podczas zajęć pozaszkolnych w świetlicy środowiskowej.